

الرشاد

سری ۱۳۰۰

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم ديني . علمي . ادبي . سياسي هفته لقی مجموعه اسلامیه در آتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول : ح . اشرف اریب

جلد ۱ - ۸

۱۶ رمضان ۱۳۳۰ پنجشنبه ۱۶ اغستوس ۱۳۲۸

عدد ۲۶ - ۲۰۸

سیاست

ملاحظات متنوعه

مرد ربانی کچن ملاحظات متنوعه فقره لرینک برنده عددی
جماعت در قلیل اولان ملت را یچون زمانم زده استقلال سیاسی اوزره
ادامه موجودیتک امکائی قلاممقدمه اولدیغندن بحث ایدلمشیدی . دنیانک
برجوق اقسامنی استیلا ایتیش وهر کیتدیکی یرده وضع حاکمیت ایتیش
اولان طوائف اترک کندیلری ایچون مضر پک چوق خطایای
سیاسیهده بولندقلری حالده بویوک برمزیت سیاسیه دخی کوستره کیشلر .
درکه بوده کندیلرینه ملحق اولان طوائف سائر مسئله نی کندیلریله
برصاییش اولمیردر . ترکر ایچون دین وملت بردر . بناء علیه
غل نقیاقدن وغرض مضر شقاقدن آزاده اوله رق ترکک عالمده
یاشایان هر طائفه معنای و ماده متعم اولور و جان کولدن اولان بوکی
اختلاط سببیه ترکرده قوت قزانور . یدالله مع الجماعه نصیح شریفی ده
ذاتاً معلوم دکلی یا ؟

ممالک سلطنت عثمانیه نك ولايات مهمه سندن بریسنده ساکن اوفاق
برطائفه واردرکه اصلاً بنی اسرائیلدن منشعب ایکن بيلم هانکی
تاریخده اعلان اسلامیت ایتیشلدر . بوطائفه افرادی جمله مزجه
مسلمان طانیلیور ؛ لسانلری ده ترکجه در . اصلاً منسوب اولدقلری
ادعا ایدیلن جماعت موسویه ایله قابو بر قومشو بولندقلری حالده
آره لرند و حدته دلالت ایدر بر رابطه قلاممشدر . مناسبت
صهریت ده جاری دکل ؛ بریسنده لسان عائله اسکی اسپانیولجه ،
دیگرنده ایسه ترکجه در . اسلامه کلن اشخاصه دوغمه دهاطوغریسی
مهدی تسمیه اولندیغنی معلوم ایسهده مهتدیک صفی موقت و آنی
اولمق اقتضا ایدر . دائره هدایت کیردکین صوکره مسلمان صاییلورلر
بیتر ؛ ایمدی امت اسلامییه آرتق آنلرده بر علامت فارقه کورمک
ایستمز . حالا برطائفه مهتدیه صفتی التزام ایدن افراد مذکوره
ایسه اوصاف و مزایای ملیهده آهنگ حاصل ایدن عبادت و صهریت
خصوصلرنده جماعت معظمه مسلمه دن معتزل بر طور حیات التزام
ایدوب کیتمکده در . بوایه بزم ایچون جداً تأسف اوله جق بر حالدر .
مسلمان صفتی آلان بر جماعت هر حالده وحدت اسلامک الک بویوک
بر سبب تحصی اولان امر از دو اجدد آیریلق غیریلق کوتمه ملیدر .
زمانم اعصار جاهله یادکاری اولان اعتقادات غریبه نك رواجنه مساعد
اولماق لازم کلور . کوکل ایستردی که سلا نیکه منسوب اولان ذکی ،
چالیشقان ، کارگذار او طائفه صغیره هر خصوصده سائر افراد مسلمه
ایله همجیات اوله . پک اعلا بیلورلر که سائر افراد مسلمه نك آغوش
اخوتی کندیلری ایچون آچقدرد . دین فطرت اولان و محادنت بشرک
الک مؤثر برواسطه سی بولنان اسلامیه انتساب ایدنلره لایق اولان ده بودر .

« نیکور » ك cyrénaisme . منجر اولان مذهبیه بکزه بور .
آرزولر ؛ ثباتسز واکثراً جعلی در . احتیاجلر ایسه ثابت ، طبیعی در ،
هر کسده عینی شی در . هر فردک امنیته ، حریت ، تملک احتیاجی واردر .
اوحالده امنیت ، حریت ، تملک برحق در . فقط « آرزو » ایله احتیاج ، ک
حدودنی تثبیت ایتک ممکن دکدر ترقیات مدنیه ؛ اولجه آنجق بر
« آرزو » دن عبارت اولان شیلری ، بوکون « احتیاج » صورتنده تجلی ایتدیر بور .
بونکله برابر عینی مشکل بورادهده واردر ؛ ایکی آدم ، عینی شیئه قارشی مساواة
عرض احتیاج ایدر لرسه بولردن هر برینک حقنی هانکی قاعده تعیین
ایده جکدر ؛ بوقاعده « نفس احتیاجات des be soins eux-mêmes »
دن استنباط ایدله مز : ینه بوقاعده ، بر فکر سببیت اولامانجه ، اولکی
کبی بوده بر « واقعه تجربه » دن ، بر « قوت » دن باشقه برشی دکل
دیمک اولور .

(۳) اوحالده بونظریات - اختیاریه Les théories empiriques

« هو بن Hobbs » ك « حق قوتدر . » نظریه سینه منجر اولویور :
« حقیقت حالده یا پایله جککز هر شیئی ، یا بمق حقنهده مالکسکز . »
لکن « حق ، قوتدر . » قضیه سی یا « تحلیلی Analytique »
یا « تألیفی Synthétique » در . برنجی صوته کوره : الدن کلن
هرشی « یا پایله جک » ، اک قوتلی اولان دائماً ایسته دیکنی یا بیوریه جک
دیمکدر . آنجق حق بویله « قوت » ایله عینی سویه قوتیق ، اوئی
انکار ایتک دیمکدر . اوحالده « حق ، قوتدر » دییه جک یرده دها
ساده برشکلده « قوت ، قوتدر . » یا خود اصطلاح خلقه کوره :
« قوته هیچ بر مانعه قارشی طور اماز . - الحکم بن غب » دینیور ملیدر .
ایکنجی صورتیه یعنی قضیه نك تألیفی اولماسنه کوره : بوقضیه ،
بدیهی اولاماز ، سز ، اک قوتلی اولابیلر سکز ، فقط بو ؛ یا بمق قدرته
مالک اولدیغکز شیئی ، صورت مشروعهده یا بمق ایچون بر سبب
بولندیغنی اثبات ایتمز .

اوحالده « قوت » ك مشروع اولدیغنه صل بر دلیل اقامه ایتمه لیدر ؛
شو بولده استدلال ایتمکدن باشقه چاره یوق کبی کورونیور : بن موفق
اولدوغم مدتیجه جناب حقده بنمله برابر اولویور دیمکدر ؛ قوت اینسه
اراده الهیه نك بر تجلیسی در . اوحالده اوک قارشی طور مق کفر آمیز اولور .
فقط هیچ برشی « قوت » ك بواسرار انکیز « خاصیت caractère »
ندن دها زیاده مظلم و قابل اعتراض اولاماز . جناب حق ، « بر قدرت
عمیا puissance aveugle) دکدر ؛ او ، هرشی دن اول مسبب
الاسباب وحکیمدر . بونکله برابر انسانک مالک اولدیغنی قوت ، دائماً
محدود و متحولدر : بوکون حق اولدوغنی ادعا اولنان برشی ، یارینک
حقنه ضد اولابیلر . بوندن آکلا شیلور که قوت ، « حق » ك خاصیتلرندن
هیچ برینه مالک دکدر . او ، بالعکس نسبی و متحولدر . اوحالده قوت ،
هیچ بر صورتله « حق » ی تأسیس ایده مز ؛ او ، آنجق حق خادم
اولدیغنی زمان مشروع اولابیلر . عدالتسز بر قوتک مظفریتلرینه قارشی
داًما استقبالک تلافی و تصحیحلرندن ، اعدادلرندن امید وار بولونماغه
امکان مساعده واردر .

عبد اللطیف نوزاد

آرزو ایدیلن مبعوثان انتخاباتك تسريعنه غير مسلملر ايجون برأس يوقدر ؛ حتى فائده بيله ملحوظ اولسه كر كذر . چكنكي انتخابات مناسبتيله غير مسلم اعضا ك عدم كفايتندن و بناء عليه تركرك نسبت عادل قاعده سنده عدم رعايتلرندن بحث ايدن اجنبي غزتهلري ايجون انتخابات جديده اجراسي ، همده بلامهال اجراسي خوشه كيده جك بر حالد . فقط بوندن متضرر اوله جق طرف آنجق عنصر اسلامدر . برفرقه دن ديكرينك اغتنام ايدجكي اعضا ك مقداري نسبتنده مجلس مبعوثانده عنصر اسلام ضمه قيله تمثيل ايدجكي كبي مسلمانلردن رمضانده طاعات و عبادات ايله مشغول اولان بر قسم كلي افرادك انتخابات ايشلرنده غيرت كافيه ايله اشتغال ايدمه ملري دخی اهالي اسلاميه ك حقوق انتخابيه سنك تمامی تأمینده مانع اولور .

§

هلال عثمانی چند سنده نبري حكومت مشروطه عثمانيه ك حریت و مصر مطبوعاتی تقیید ایلدیکندن يك چوق بحث ایتش اولان انگلیز مطبوعاتنه شاشارم . هلال عثمانی غزته سنده مضر عد اولنه جق نه واردی كه مصره دخولی شدتله منع ایدلدی ؟ بزده كي تقیید مطبوعاتی شدتله تقیید ایلش اولان انگلیز غزتهلري مصرده كي مطبوعات اسلاميه اوزرینه انگلیز مأمورلرينك تنبیهی ايله حكومت خدیویه ك وضع ایلدیكي شدت تضییقی يك مصیب عد ایشلردر . آكلادیغمزه كوره زاپونیانك توكیو شهرنده هندلی برکة الله افندی نام ذاتك انگلیزجه اوله رق نشر ایلکده اولدینی (اخوت اسلامیه) رساله سی دخی تائیس غزته سی طرفندن « مفسد و مضر » بر غزته اوله رق تلقی ایدلش وانكلكتره حكومتك اوبابده نظر دقتی جلب اولمشدر . آرتق (اخوت اسلامیه) رساله سی هندستانه كیره ميه جك دیمكدر . ظاهر ، انگلیز سیاسیونی اهل اسلامه لایق اولان شكل مطبوعاتی مسلمانلردن زیاده كندیلرینك تعینده صلاحیتدار اولدقلرینه ذاهبدرلر ! بز هلال عثمانی جریده معتبره سنده منافع اسلامیه و عثمانیه ك محقانه و معتدلا نه مدافعه سندن بشقه برشی كوره میوز . اوحالده منع دخولنده تغددن مقصد نهدر آكلایه میز .

بو کون هلال عثمانی غزته سنك تركجه نسخه سی عثمانیلر ايجون مقالات مهمه و حوادث مفیده یی حاوی اوله رق چیقور . كوكل ایستردی كه بو غزته نك عربجه قسمندن ده مصریلر مستفید اوله . زیرا مدیر مسئولی اولان شیخ عبدالعزیز شاوش فضیلت و فطانت سیاسییه صاحبی بر ذات اولوب آنك و قوف مکملندن هر مسلمان مستفید اوله بیلور . هله انكلكتره ك سیاست شرقیه و اسلامیه سنی شیخ عبدالعزیز درجه سنده آكلایه بیلور بزده بر رجل دولت بيله یوقدر . بوادعاه قانع اولق ایستمنلر استانبولده هر کون نشر اولمقده بولمان هلال عثمانیك تركجه و عربجه نسخه لرینی آلوب اوقویه بیلورلر .

چ - ش - ز

قانونه دره خارج اوقات ناظر سابق خیری بکك معاملات اوقافیه ك ناظر حسن تمشیتنده کی همنی يك چوق کیمسه لر طرفندن تصدیق اولنه کلمشدر . بو ذات اوقاف نظارتك مستمر آیفای حسن وظیمه ایلیمه بیلیمسی ايجون اوقاف ناظرینك قابینه ده داخل بولنماسنی آرزو ایلر مش . يك طوغری بر آرزو . بعض کیمسه لر : « مشروطیتده قابینه لر صیقي ، صبی دكیشدیکندن دواثره نظار جديده ورود ایدمه کلسی چوق كره معاملات جاریه یی سسکته دار ایدیور » دیورلر . ظمنجه بونی حال مشروطیه عطف ایلک بر خطای فاحشدر .

تبدیل متابعی و بناء عليه تذبذب اداری یی موجب اولان شی ، حال مشروطیت دكل ، آنجق حال انقلابدر . بوملك حال انقلابدن قورتلدنجه اموری ده تشوشدن خالی قالمیه جقدر . بز معارف نظارتی اشغال ایدن ذاترك بيله هیئت وکلادن خارج قالمسی آرزو ایدردك . معارف خصوصنده کی نقصانمزدن طولانی بونجه شکایتلر واقع اولدینی معلومدر . درت سنه لك در انقلابمزد یارم دوزینه ناظر كلوب کیتمسندن طولانی معارفجه اساسی هیچ بر ترقی میداننه کلمدی ؛ حتی معارف عمومیه ايجون الزم اولان قوانین بيله تقرر ایدمه دی . معارف ناظر سابق امراء افندیك تدریسات ابتداییه و معلمرك ترفیعی حقنده تنظیم ایلدیكي لایحه قانونیه لر مجلس مسدودك انجمن مخصوصنده تدقیق ایدلمشكن بحران حاضر سببيله عارضیه اوغرا دی ، دها طوغریسی معروض رانی اولدی . نته کیم دیگر بر چوق قوانین دخی عین فلا کته اوغرا دی . یکی ناظرلر ك لوائح قانونیه تکلیف ایدمه کلدیكي ، یکی مبعوثان انتخاباتك اوچ دورت ایدمه آنجق وقوع بوله بیلدیكي ویکی کلن بر مجلسك ترتیبات و معاملات داخلیه سنی اكمال ایدوبده جدی صورتده ایش و لوائح قانونیه جیقارمغه باشلمسی لاقول اوچ آیه متوقف بولندینی نظر اعتنایه آنورسه حیات ملکیه مزدن قیمتلی زمانلرك نصل هبا اولوب کتدیكي آكلایلیورده انسانك یوره کی یانیور . باری شو ملك و ماتی بلا عارضه ترقی ایتدیرمه جك بشقه دورلو چاره لر دخی کشف اولنسه ده افراد ملتده براز تسلیت بولسه !!

§

رمضانده طاعات کچنلرده انتخاباته باشلانیمسی ايجون طشرمیه و انتخابات اوامر اصدار اولندیغنی غزته لرده اوقودیم زمان رمضان شریفده بونك اهل اسلام ايجون خوش بر حال عد اولنیه جغتو دوشنمش ایدم . طشره دن کلن خبرلره نظراً استعجال انتخابات ايجون هیچ بر طرفنده جدی بر تشبث وقوع بولمامقده دركه بوده رمضانده يك طبیعی در . انتخابات ، حیات سیاسییه ك دغدغه لی امور ننددر ؛ ایمدی احتراصاتی ، اغراضی ، منافسه یی تشدید ایلر . اخوان دینییه ك یکدیگرینه قارشو حلم و رفق اوزره ، مساعدات سمیحانه ايله معامله ایتسی مقتضی اولان مبارک بر زمانده مصارعه و مبارزه سیاسییه طو تشدیرملری موافق مصلحت دکلدر .